

Člověk v obtížných životních situacích

PSY 748

KOMBINOVANÉ STUDIUM

PSY 748 ČLOVĚK V OBTÍŽNÝCH ŽIVOTNÍCH SITUACÍCH

A. Základní charakteristika

Seminář poskytuje účastníkům průřez mezními životními situacemi, které mohou být z hlediska jejich zvládnutí označeny za obtížné. Kurz je koncipován jako zážitkový seminář nabízející vedle teoretického základu také prvky sebezkušenosti (páce v malých skupinkách, sebereflexe), zážitku (např. imaginace). Výuka je plánovaná jako projektová, studenti si připraví vlastní vstupy k vybraným tématům (individuálně, popř. ve skupinách). Základní okruhy:

1. Krize a její polarity (základní pojmy, příčiny, fáze, východiska)
2. Krizová intervence (zásady pomoci, formy, pomáhající profese)
3. Aplikační oblasti – dle zájmu a s respektem k časovým možnostem (např. psychologické aspekty nezaměstnanosti, psychologická pomoc dlouhodobě nezaměstnaným, sociální patologie, suicidiální chování a tendence (rozdělení, fáze, předsudky, zásady pomoci), aspekty práce s vážně nemocnými, souvislosti – rodina, nemocné dítě, duševní nemoc jako tabu, umírání, smrt, truchlení, “doprovázení” umírajícího, co je a co není pomoc ...)

Výstupem je písemná seminární práce a rozprava nad prací.

Určeno:

Primárně pro posluchače kombinovaného bakalářského studia psychologie na FSS.

Vyučující:

PhDr. Miroslava Štěpánková, Ph.D. Katedra psychologie FSS MU, e-mail: stepanko@fss.muni.cz.

B. Požadavky na ukončení kursu

Výstupy:

Zápočet se získává na základě přijetí seminární práce a uděluje se ve zkouškovém období JS 2005 (termíny budou upřesněny).

Předpoklady k získání zápočtu:

- aktivní zapojení při výuce, plnění zadaných úkolů (viz níže)
- zápočtová písemná práce – esej na vybrané téma. Student téma zvolí na základě předložených problémových okruhů, popř. po konzultaci s vyučující. Rozsah práce je dán 5 stranami textu (9 000 znaků včetně mezer)

Téma bude upřesněno na první konzultaci. Práce musí být odevzdána nejpozději týden před termínem ústní rozpravy nad prací (kolokvia).

C. Stanovení rozsahu studia

Kurz se obsahuje 3 dvouhodinové bloky, celkem 6 hodin. Protože časová dotace na tento typ kurzu je nedostatečná, přednášející nabídne zájemcům rozšíření výuku o 2-4 hodiny. Domluva a upřesnění na prvním semináři (konzultaci).

Kurz předpokládá samostudium z níže uvedených materiálů a samostatnou práci během semestru (dle časového rozvržení).

1. KONZULTACE

19.3.2005:

Seznámení s obsahem kurzu, požadavky a výstupy. Vymezení základních pojmů – krize, krizová intervence, formy pomoci... Práce ve skupinách na zadaných tématech interaktivní a zážitkovou formou.

Rozdělení témat pro příspěvky na jednotlivých seminářích – konzultacích a tím upřesnění jejich obsahu.

Úkol:

- do 11.4. 2005 úvaha na téma *K čemu mě dovedly moje krize?*. Rozsah 2 strany. Zaslát řádně označené kódem, názvem kurzu a jménem (vyhnete se tak nedoručení nebo jeho zdržení) e-mailem na stepanko@fss.muni.cz

Četba: Kastová, V.: kap. I. Krize jako šance s. 13-23

2. KONZULTACE

16.4.2005:

Příspěvky k vybranému tématu, skupinová a individuální práce, sebezkušnostní a zážitková forma. Individuální konzultace – zpětné vazby k úvaze

3. KONZULTACE

21.5.2005:

Příspěvky k vybranému tématu, skupinová a individuální práce, sebezkušnostní a zážitková forma.

Individuální konzultace – dle potřeby.

4. KONZULTACE

Na základě zájmu může být vypsána 4. konzultace. Upřesnění na první konzultaci.

Literatura

Povinná:

Kastová, V. (2000): *Krize a tvořivý přístup k ní*. Praha: Portál

Lukasová, E. (1998): *I tvoje utrpení má smysl*. Brno: Cesta s. 28-54

Kopřiva, K. (1997) *Lidský vztah jako součást profese: psychoterapeutické kapitoly pro sociální, pedagogické a zdravotnické profese*. Praha: Portál

Doporučená:

Frankl, V.E.(1996). *Lékařská péče o duši*. Brno: Cesta.

Frankl V.E.(1998). *Psychoterapie pro laiky*. Brno: Cesta.

Vodáčková, D. a kol.(2002): *Krizová intervence*. Praha: Portál

Odkazy na internetu k příslušným tématům